

Brussel, 12 december 2024
(OR. en)

16820/24

CT 128
ENFOPOL 523
COTER 250
JAI 1859

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	12 december 2024
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	16020/24
Betreft:	Conclusies van de Raad over de toekomstige prioriteiten voor het versterken van de gezamenlijke inspanningen van de Europese Unie en haar lidstaten op het gebied van terrorismebestrijding – Conclusies van de Raad (12 december 2024)

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over de toekomstige prioriteiten voor het versterken van de gezamenlijke inspanningen van de Europese Unie en haar lidstaten op het gebied van terrorismebestrijding, die de Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) tijdens zijn 4068e zitting van 12 december 2024 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad**over****de toekomstige prioriteiten voor het versterken van de gezamenlijke inspanningen van de Europese Unie en haar lidstaten op het gebied van terrorismebestrijding****Inleiding**

- a) Terrorisme en gewelddadig extremisme, alsook radicalisering, blijven een aanzienlijke bedreiging voor de Europese Unie en haar lidstaten. Daarom moeten terrorismebestrijding en preventieve inspanningen een hoge prioriteit blijven.
- b) Destabiliserende interne en externe gebeurtenissen, zoals de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en het aanhoudende conflict in het Midden-Oosten, hebben het dreigingsniveau in sommige lidstaten doen toenemen en bijgedragen tot de intensivering van radicalisering en maatschappelijke polarisatie, die in de hele Unie een voedingsbodem vormen voor terrorisme en gewelddadig extremisme.
- c) De terreurdreiging is complexer dan ooit en wordt gevoed door verschillende factoren. Het gaat onder meer om het risico van solistische daders, de verhoogde externe dreigingsprojectie van Islamitische Staat, onder meer door de tak in de regio Khorasan (ISKP), misbruik van nieuwe technologieën door terroristische groeperingen en actoren, de groei van gewelddadige extremistische bewegingen die het systeem verwerpen en geen specifieke ideologie aanhangen, en het vervagen van ideologieën, met als gevolg een amalgaam van geloofs-overtuigingen die geweld niet schuwen. Jihadistisch terrorisme blijft de meest prominente dreiging voor de Europese Unie, terwijl de dreiging van gewelddadig rechts-extremisme in sommige lidstaten hoog blijft.
- d) Radicalisering blijft een belangrijk punt van zorg, waarbij de onlineruimte een belangrijke rol speelt in het radicaliseringsproces, met name van minderjarigen, en de mogelijkheid biedt terroristische inhoud snel te verspreiden en maatschappelijke polarisatie aan te wakkeren, hetgeen nog in de hand kan worden gewerkt door buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI), waaronder desinformatieactiviteiten door statelijke en niet-statelijke actoren.

- e) We moeten de preventieve inspanningen voortzetten om lokale actoren en mensen uit de praktijk te ondersteunen, gemeenschappen weerbaarder te maken tegen radicalisering en de samenwerking met onderwijsinstellingen, gemeenschappen en geloofsgroepen te intensiveren. Het tegengaan van radicalisering in gevangenissen blijft belangrijk, met name door de risico's aan te pakken in verband met de vrijlating van geradicaliseerde gedetineerden en personen die veroordeeld zijn voor terroristische misdrijven. Daarnaast is het van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat steun uit nationale en Europese fondsen niet onbedoeld terechtkomt bij personen en organisaties die een illegale agenda nastreven of waarden uitdragen die onverenigbaar zijn met de waarden van artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.
- f) Er blijft bezorgdheid bestaan over het feit dat verdachte terroristische strijders uit derde landen en personen die banden met terroristische groeperingen hebben migratiestromen kunnen misbruiken om in de Europese Unie te infiltreren. Er zijn grote inspanningen geleverd om de opsporing, de informatie-uitwisseling en de controles aan de buitengrenzen te verbeteren. De lidstaten moeten hun inspanningen om dergelijke personen op te sporen en te voorkomen dat zij het grondgebied van de EU binnenkomen en in de Unie reizen voortzetten.
- g) Tegelijkertijd blijft de terugkeer van onderdanen van derde landen die een bedreiging vormen voor de veiligheid en die illegaal in de EU verblijven een grote uitdaging en vormt hun blijvende aanwezigheid in de EU een aanhoudend veiligheidsrisico. Het bewerkstelligen van een efficiënte en snelle terugkeer van mensen die niet of niet langer recht hebben op verblijf en die een bedreiging voor de veiligheid vormen, is derhalve cruciaal. Daarnaast moeten we naar oplossingen blijven zoeken voor de veiligheidsdreiging die uitgaat van personen die vanwege het beginsel van non-refoulement niet naar hun land van herkomst kunnen worden teruggestuurd, met volledige inachtneming van het toepasselijke EU-recht en internationaal recht.
- h) De afgelopen vijf jaar is goede vooruitgang geboekt op het gebied van de bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme en het voorkomen van radicalisering. De terrorismebestrijdingsagenda voor de EU van de Commissie is doeltreffend uitgevoerd. Er is ook vooruitgang geboekt met andere beleidsmaatregelen en initiatieven op het gebied van interne veiligheid die het werk van terrorismebestrijdingsautoriteiten vergemakkelijken, zoals een betere informatie-uitwisseling.

- i) De conclusies van de Raad die de afgelopen jaren zijn aangenomen¹, blijven uitermate relevant en moeten volledig ten uitvoer worden gelegd. Samen met de halfjaarlijkse EU-dreigingsevaluaties op het gebied van terrorismebestrijding bieden zij nog steeds een alomvattend actiekader.

Algemene overwegingen:

1. Om de veiligheid van hun burgers te waarborgen en tegelijkertijd de waarden van de democratie, de grondrechten en de rechtsstaat te verdedigen, blijven de lidstaten zich inzetten voor de bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme in al zijn vormen en uitingen. De lidstaten, de Commissie en de EU-agentschappen hebben alles in het werk gesteld om de weerbaarheid van de Unie tegen terrorisme en gewelddadig extremisme te versterken, en moeten blijven werken aan collectieve acties en hun samenwerking versterken.
2. Parallel aan deze conclusies zal de Raad conclusies aannemen over het versterken van de externe en interne banden in de strijd tegen terrorisme en gewelddadig extremisme. In dit verband zij eraan herinnerd dat de Europese Raad in december 2020 de rol van de EU-coördinator voor terrorismebestrijding (CTC) heeft bevestigd. De CTC speelt een sleutelrol bij de coördinatie van de werkzaamheden op het gebied van terrorismebestrijding binnen de Unie, bij het versterken van de betrekkingen tussen de Unie en derde landen op het gebied van terrorismebestrijding en bij het versterken van de koppeling tussen de interne en externe aspecten van de inspanningen op dat gebied. De CTC is tevens belast met de follow-up van de uitvoering van de conclusies van de Raad over terrorismebestrijding.
3. Om doeltreffend te kunnen reageren op het veranderende dreigingslandschap en in het licht van de nieuwe institutionele cyclus en de herziening van het strategisch kader voor interne veiligheid van de EU, moet de terrorismebestrijdingsstrategie van de Europese Unie samen met de lidstaten worden aangepast en verder worden versterkt. De Raad is derhalve ingenomen met de politieke richtsnoeren voor het mandaat van de nieuwe Commissie, waarin wordt gewezen op de noodzaak van een nieuwe EU-agenda voor het voorkomen en bestrijden van terrorisme en gewelddadig extremisme om nieuwe en opkomende dreigingen aan te pakken.

¹ Doc. 9997/22; doc. 16335/23; doc. 16336/23.

4. In deze conclusies wijst de Raad op belangrijke gebieden waarop extra inspanningen moeten worden geleverd om de operationele efficiëntie te verbeteren en formuleert hij strategische doelstellingen. Het doel is het beleid en de maatregelen van de EU op het gebied van terrorismebestrijding voor de komende vijf jaar vorm te geven, onder meer op het gebied van preventie.

I. Horizontale beleidsvereisten die bijdragen tot een hoog niveau van interne veiligheid en tot de doeltreffendheid van maatregelen ter bestrijding van terrorisme

5. Met inachtneming van het feit dat nationale veiligheid de exclusieve bevoegdheid blijft van elke lidstaat, is er behoefte aan een alomvattende en gecoördineerde Europese aanpak, die de afzonderlijke beleidsterreinen overstijgt en gebaseerd is op overkoepelende beginselen om terrorisme en gewelddadig extremisme doeltreffend te bestrijden. Er moet worden gezocht naar verdere synergieën tussen de Groep terrorisme (TWP) en andere voorbereidende instanties van de Raad, met name de Groep terrorisme (internationale aspecten, Coter) en de Groep beperkende maatregelen voor terrorismebestrijding (Comet) om de terroristische dreiging op een holistische manier aan te pakken, met inachtneming van het mandaat en de specifieke focus van de Groep terrorisme.
6. We hebben een evenwichtige aanpak nodig die alle grondrechten waarborgt, waaronder het recht van de Europese burgers op veiligheid en privacy. Daartoe moeten we de stem van de gemeenschap voor terrorismebestrijding en interne veiligheid, die belast is met het beschermen van onze samenleving, luider laten klinken door het bevorderen van een positief narratief dat haar legitieme operationele behoeften onderstreept.
7. Rechtmatige toegang tot en bewaring van gegevens, met inbegrip van vanuit juridisch en technisch oogpunt gedegen oplossingen voor toegang tot elektronische communicatie in een leesbaar formaat, is essentieel om het opsporen, voorkomen, onderzoeken en vervolgen van terroristische activiteiten te doen slagen. Daarom moeten rechtshandhavings- en terrorismebestrijdingsautoriteiten effectief toegang kunnen krijgen tot digitale gegevens, met volledige inachtneming van de grondrechten en de toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming, rekening houdend met de beginselen van noodzakelijkheid, evenredigheid en subsidiariteit, en zonder afbreuk te doen aan de versleuteling, die belangrijk wordt geacht om de cyberbeveiliging van overheden, het bedrijfsleven en de samenleving te waarborgen.

8. Het is van vitaal belang dat aanbieders van communicatiediensten volledig tegemoet komen aan de wettelijke verzoeken van rechtshandavings- en terrorismebestrijdingsautoriteiten om rechtmatige toegang tot gegevens, overeenkomstig de geldende wettelijke verplichtingen. Bovendien is het essentieel dat aanbieders van technologie en aanbieders van communicatiediensten bij de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën en diensten samenwerken met de autoriteiten.
9. Terrorismebestrijdings- en justitiële autoriteiten moeten worden ondersteund bij hun inspanningen ter bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme, onder meer door middel van opleiding, capaciteitsopbouw en het ter beschikking stellen van passende middelen. Door EU-middelen flexibel toe te wijzen en doeltreffend te gebruiken kunnen die inspanningen aanzienlijk worden versterkt zonder met deze huidige conclusies vooruit te lopen op het toekomstige meerjarig financieel kader.
10. Investerings in veiligheidsonderzoek en -innovatie ter ondersteuning van de inspanningen op het gebied van terrorismebestrijding, waaronder het bevorderen van innovatieve oplossingen op het gebied van grensbeheer, AI-instrumenten, analyse van big data, decryptie-technologieën, analyse van biometrische gegevens en digitale forensische instrumenten, zijn cruciaal om de rechtshandavings- en terrorismebestrijdingsautoriteiten in staat te stellen gelijke tred te houden met de snel evoluerende technologieën.
11. De door het Inlichtingen- en situatiecentrum van de Europese Unie (Intcen) op basis van strategische inlichtingen van de lidstaten en de analyses van Europol opgestelde beoordelingen en briefings moeten worden meegenomen bij het formuleren van beleid en maatregelen op het gebied van terrorismebestrijding om het veranderende dreigingslandschap doeltreffend aan te pakken. Om een op inlichtingen gebaseerd situationeel bewustzijn te bevorderen, blijft het belangrijk dat de gezamenlijke capaciteit van de EU op het gebied van inlichtingenanalyse wordt versterkt door haar middelen en capaciteiten te vergroten conform de doelstellingen van het strategisch kompas.

12. De financiering van terrorisme vormt een kritieke en systemische bedreiging voor de veiligheid doordat ze groepen in staat stelt mensen te rekruteren en op te leiden en aanslagen te plannen en uit te voeren. In Europa verzamelde middelen worden niet alleen in Europa zelf gebruikt, maar ook doorgesluisd naar terroristische organisaties in het buitenland om hen te helpen capaciteit op te bouwen om op Europees grondgebied aanslagen te plegen. Daartoe wordt steeds vaker gebruik gemaakt van digitale technologieën, zoals virtuele activa en onlineplatforms, terwijl ook traditionele financieringsmethoden, zoals contante betalingen en hawala, op grote schaal worden gebruikt en moeilijk te traceren zijn. Bovendien worden externe conflicten steeds vaker door terroristische organisaties uitgebuit om ook in de EU fondsen te werven. Hun gewelddadige intenties worden daarbij vermomd als liefdadigheidsacties. Daarom moet het vermogen van de lidstaten om de financiering van terrorisme met succes in kaart te brengen, te traceren, op te sporen, te onderzoeken en te vervolgen, alsook om die tegoeden en activa te bevriezen en in beslag te nemen, worden versterkt en ondersteund. Het is ook belangrijk om publiek-private partnerschappen met belanghebbenden te versterken om een betere toegang tot financiële informatie te bevorderen.
13. Tegelijkertijd zijn gezamenlijke inspanningen nodig om de financiële armslag van groepen en actoren te beperken, waaronder alle vormen van gewelddadige extremistische groeperingen die radicalisering, haat of waarden bevorderen die in strijd zijn met de waarden van artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Hieronder vallen maatregelen tegen ongewenste buitenlandse financiering. De lopende werkzaamheden in het kader van het EU-Internetforum en mondiale publiek-private initiatieven op het gebied van terrorismebestrijding zijn ook belangrijk om de onlinefinanciering van dergelijke groepen en actoren tegen te gaan.
14. De inspanningen om te voorkomen dat terroristen en gewelddadige extremisten toegang krijgen tot vuurwapens, explosieven en CBRN-materialen (chemische, biologische, radiologische en nucleaire materialen) en de inspanningen om het kwaadwillige gebruik van drones tegen te gaan, moeten worden voortgezet. Een en ander omvat het wegwerken van mogelijke resterende leemtes in het regelgevingskader en de uitvoering van dat kader; het verbeteren van de opsporingscapaciteit van de lidstaten; en het aanpakken van uitdagingen die met opkomende technologieën, zoals 3D-printen, gepaard gaan. Blijvende samenwerking met Oekraïne en de Westelijke Balkan is van vitaal belang om de illegale handel in vuurwapens in de Unie te beteugelen.

In dit verband verzoekt de RAAD de LIDSTATEN:

15. hun paraatheids- en responsvermogens met betrekking tot potentiële terroristische en gewelddadige extremistische aanvallen te versterken. Dit kan gebeuren door middel van regelmatige oefeningen, nauwe samenwerking en het delen van beste praktijken, alsook door in voorkomend geval de terrorismebestrijdingsautoriteiten nauwer te betrekken bij het Europees multidisciplinair platform tegen criminaliteitsdreiging (Empact);
16. passende middelen te blijven toewijzen voor onderzoek en innovatie op het gebied van terrorismebestrijding en rechtshandhaving, en expertise te verstrekken voor de Europese innovatiehub voor interne veiligheid.

en verzoekt hij de COMMISSIE:

17. te zorgen voor de nodige steun voor interneveiligheidsagentschappen en -netwerken, met name het Europees Centrum voor terrorismebestrijding (ECTC) van Europol, het Analyseproject wapens en explosieven van Europol, de Europese innovatiehub en het Atlasnetwerk. Het doel is hen in staat te stellen hun bijstand en operationele steun op te schalen en af te stemmen op de specifieke behoeften van de lidstaten;
18. passende onderzoeksfinanciering toe te wijzen aan interneveiligheidsprojecten, met bijzondere aandacht voor het aanpakken van de specifieke behoeften van terrorismebestrijdingsautoriteiten en het ondersteunen van de uitrol en toepassing van innovatieve oplossingen;
19. haar dialoog met de onlineplatforms te intensiveren en een doeltreffende aanpak te ontwikkelen voor de uitvoering van de aanbevelingen van de Groep op hoog niveau inzake toegang tot gegevens voor doeltreffende rechtshandhaving, die tegemoetkomen aan de behoeften van rechtshandavingsinstanties om toegang te krijgen tot elektronische communicatie, zodat zij hun taken doeltreffend en rechtmatig kunnen uitvoeren en, met volledige inachtneming van de grondrechten, strafbare feiten kunnen voorkomen, opsporen en onderzoeken;

20. een alomvattende strategie te ontwikkelen om terrorisme en gewelddadig extremisme te voorkomen en te bestrijden door rekening te houden met de belangrijkste actieterreinen en voorgestelde maatregelen die in deze conclusies worden genoemd, en door de voortzetting van de initiatieven die in recente conclusies van de Raad naar voren zijn geschoven. Deze werkzaamheden moeten worden verricht in samenwerking met de lidstaten en via de nieuwe interneveiligheidsstrategie en de EU-agenda ter voorkoming en bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme.

en verzoekt hij de COMMISSIE en de LIDSTATEN:

21. na te denken over de te volgen koers met betrekking tot kaders voor administratieve maatregelen inzake kapitaalverkeer en betalingen, zoals het bevroren van tegoeden, financiële activa of economische winsten om de financiering van terrorisme en gewelddadig extremisme in al zijn vormen te beperken, in overeenstemming met de doelstellingen van de punten 12 en 13.

II. Belangrijke actieterreinen ter versterking van de inspanningen op het gebied van terrorismebestrijding

i) Uitwisseling van informatie

22. Het is essentieel de invoer van informatie in de Europese databanken te bevorderen en te verbeteren, met name door optimaal gebruik te maken van het Schengeninformatiesysteem (SIS), maar ook van het Europol-informatiesysteem (EIS), de analyseprojecten van Europol en de databanken van Interpol, met inachtneming van het toepasselijke EU-recht en nationale recht. Die instrumenten zijn essentieel om de lidstaten te ondersteunen bij het opsporen en monitoren van personen die een terroristische dreiging vormen en moeten continu worden geoptimaliseerd.
23. Terrorismebestrijdingsautoriteiten moeten over de nodige capaciteit beschikken om de instrumenten voor informatie-uitwisseling, databanken en de interoperabiliteit daarvan optimaal te benutten. Het is dan ook cruciaal die autoriteiten te ondersteunen bij het opbouwen van de nodige capaciteiten, kennis en beste praktijken om ervoor te zorgen dat zij die middelen bij hun operationele werkzaamheden efficiënt en doeltreffend gebruiken.

24. De werkzaamheden ter bevordering van een gedeeld begrip onder de rechtshandavingsinstanties van de EU-lidstaten, op basis van niet-bindende criteria die elke lidstaat hanteert om te beoordelen of iemand al dan niet een terroristische of gewelddadige extremistische dreiging vormt, met het oog op de vermelding van die informatie in de Europese databanken, vormen een stap in de goede richting, zonder afbreuk te doen aan de verschillen tussen de nationale wetgevingen op dit gebied.
25. Het is belangrijk het mandaat van Europol ten volle te benutten door nieuwe internationale overeenkomsten die de uitwisseling van persoonsgegevens tussen Europol en prioritaire derde partijen vergemakkelijken, af te ronden en te sluiten. In individuele gevallen waarin geen beroep op een degelijke overeenkomst kan worden gedaan, maar acuut gevaar dreigt, blijft het essentieel om een snelle uitwisseling van persoonsgegevens mogelijk te maken, met volledige inachtneming van het toepasselijke EU-recht.
26. Teneinde te bekijken in hoeverre de gegevens van scheepvaart-, bus- of treinpassegeers voor rechtshandavingsdoeleinden kunnen worden gebruikt, ziet de Raad uit naar de presentatie door de Commissie van haar haalbaarheidsstudie over de harmonisatie van de rapportageverplichtingen.

In dit verband verzoekt de RAAD de LIDSTATEN:

27. alle beschikbare gegevens over personen die een terroristische dreiging vormen in de relevante Europese databanken en informatiesystemen in te voeren en ten volle gebruik te maken van de mogelijkheid om signaleringen in verband met terrorisme in het SIS in te voeren, in overeenstemming met het EU-recht en het nationale recht en tenzij juridische of operationele overwegingen anders voorschrijven.

en verzoekt hij de COMMISSIE:

28. na de komende evaluatie van het SIS en met inachtneming van de haalbaarheid en evenredigheid, de te volgen koers te presenteren voor de invoering van een procedure voor de verwerking van treffer op signaleringen van buitenlandse terroristische strijders in het SIS, op basis van de vrijwillige ontvangst van meldingen bij treffer, teneinde de informatie-uitwisseling te verbeteren.

en verzoekt hij de COMMISSIE en de LIDSTATEN:

29. gelet op de bevindingen van de komende haalbaarheidsstudie en de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie verder na te denken over de wijze waarop verzamelde gegevens van scheepvaart-, bus- of treinpassagiers het best kunnen worden benut en geïntegreerd in praktijken voor informatie-uitwisseling.

en verzoekt hij de COMMISSIE:

30. in het licht van het arrest van het Hof van Justitie van 21 juni 2022 in zaak C 817/19, de uitvoering van Richtlijn 2016/681 (“de PNR-richtlijn”) te evalueren.
- ii) Het detecteren en voorkomen van de infiltratie van personen die een terroristische dreiging vormen
31. Er moet een robuust systeem van grenstoezicht en grensbeveiliging worden gewaarborgd, met systematische controles van alle reizigers aan de hand van relevante databanken aan de buitengrenzen van de Europese Unie, waarbij gebruik wordt gemaakt van biometrische gegevens en andere beschikbare technologieën om te voorkomen dat personen die een terroristische dreiging vormen onopgemerkt het grondgebied van de EU binnenkomen. Deze inspanningen zullen de algemene veiligheid van de Unie ten goede komen.
32. Daartoe moet de algehele capaciteit van terrorismebestrijdings-, grensbeheer- en immigratie- en asielautoriteiten worden versterkt, samen met gecoördineerde inspanningen om de infiltratie van personen uit derde landen die banden hebben met terroristische organisaties zo snel mogelijk na hun binnenkomst in de Unie te detecteren en te voorkomen.
33. Het opleggen van inreisverboden aan onderdanen van derde landen die een terroristische dreiging vormen en het invoeren van hun gegevens in het SIS is een cruciaal instrument om te voorkomen dat buitenlandse terroristische strijders Europa binnenkomen. De nationale wettelijke en institutionele kaders voor de uitvaardiging van inreisverboden verschillen echter van lidstaat tot lidstaat. Het opleggen van een inreisverbod en de registratie ervan in het SIS kan derhalve een probleem vormen wanneer er geen rechtstreekse band of relatie bestaat tussen een persoon en de lidstaat die het inreisverbod uitvaardigt. Dit moet met name worden aangepakt door gevolg te geven aan de conclusies van de Raad 9997/22 van 9 juni 2022.

34. Wanneer het niet mogelijk is signaleringen met het oog op weigering van toegang en verblijf in het SIS op te nemen, moet de mogelijkheid worden overwogen om signaleringen in te voeren met het oog op onopvallende controles, onderzoekscontroles of gerichte controles op grond van artikel 36 van de SIS-verordening (2018/1862), rekening houdend met de specifieke kenmerken van elk geval. De in het belang van de Unie in te voeren informatie-signalering wordt, zodra deze is ingevoerd, een aanvullend instrument voor gevallen waarin een onderdaan van een derde land een bedreiging vormt voor de EU, maar niet noodzakelijkerwijs voor een specifieke lidstaat.
35. Het is ook belangrijk de inspanningen op te voeren om de reispatronen en banden van personen die betrokken zijn bij terrorisme of met terrorisme gerelateerde activiteiten in kaart te brengen.
36. Zonder afbreuk te doen aan de individuele grondrechten zal de vooruitgang die is geboekt bij het bevorderen van de samenwerking tussen immigratie- en asielautoriteiten en terrorisme-bestrijdingsautoriteiten, met name door de oprichting van een netwerk van contactpunten en de facultatieve deelname aan dat netwerk, de samenwerking en informatie-uitwisseling vergemakkelijken. De invoering van het inreis-uitreisysteem (EES), het Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias) en de interoperabiliteit van Europese databanken zijn in dit verband belangrijk.
37. Het is cruciaal om de samenwerking met doorreislanden en landen van herkomst te versterken om de uitwisseling van informatie over personen die een terroristisch risico vormen en hun efficiënte terugkeer te vergemakkelijken. In dit verband zijn samenwerking op het gebied van de externe dimensie van migratie en het gebruik van alle beschikbare instrumenten om de betrekkingen met derde landen te intensiveren en te versterken, met name via wederzijds voordelige partnerschappen, van cruciaal belang.
38. Het is belangrijk om de resultaten van de Empact-prioriteit inzake criminele netwerken met een hoog risico (HRCN), de HRCN-inventarisatie van Europol van de meest bedreigende criminele netwerken en de strategische inlichtingen van Intcen te benutten om een beter inzicht te krijgen in de mogelijke banden tussen georganiseerde criminele groepen en terroristische organisaties en om potentiële criminele banden te verbreken.

In dit verband verzoekt de RAAD de LIDSTATEN:

39. signaleringen op basis van terugkeerbesluiten in het SIS te blijven opnemen; te zorgen voor een passend gebruik van de SIS-signalering in verband met een terugkeerbesluit voor een onderdaan van derde land, waarbij wordt vermeld of de betrokkene al dan niet een bedreiging vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid. De lidstaten wordt ook verzocht het gebruik van dergelijke “veiligheidsmarkeringen” (in de zin van artikel 4, lid 1, punt o), van SIS-verordening 2018/1860) gedurende de volledige terugkeerprocedure beter op elkaar af te stemmen door goede praktijken uit te wisselen;
40. overeenkomstig hun nationale recht nationale inreisverboden te blijven uitvaardigen tegen onderdanen van derde landen die een terroristische dreiging vormen en die maatregelen uit te breiden tot het Schengengebied op grond van artikel 24 van de SIS-verordening 2018/1861. Er zij aan herinnerd dat het te allen tijde evenredig wordt geacht signaleringen in het SIS in te voeren in gevallen die verband houden met terroristische misdrijven, met name wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat een onderdaan van een derde land een terroristisch misdrijf heeft gepleegd, of wanneer er duidelijke aanwijzingen zijn dat hij voornemens is een dergelijk misdrijf op het grondgebied van een lidstaat te plegen.

en verzoekt hij de LIDSTATEN en de COMMISSIE:

41. te blijven nadenken over de te volgen koers om de uitvaardiging van inreisverboden tegen onderdanen van derde landen die een terroristische dreiging vormen te vergemakkelijken, ook in gevallen waarin er geen rechtstreekse band of relatie bestaat tussen de betrokkene en de uitvaardigende lidstaat;
42. werk te maken van de operationalisering van de daadwerkelijke terugkeer van personen die een bedreiging voor de veiligheid vormen, door na te gaan of het rechtskader kan worden geoptimaliseerd om te voorzien in een versnelde terugkeerprocedure voor onderdanen van derde landen die illegaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven, met name wanneer zij als een bedreiging voor de veiligheid worden aangemerkt, en om gezamenlijk werk te maken van nauwere betrekkingen met prioritaire derde landen en landen van herkomst om de uitzetting van dergelijke personen te vergemakkelijken.

iii) Bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme online

43. De digitale omgeving vormt in toenemende mate een voedingsbodem voor radicalisering, waarin terroristische en gewelddadige extremistische organisaties onlineplatforms misbruiken, onder meer door informatiemanipulatie, om hun ideologieën te verspreiden, volgers te werven, fondsen te verzamelen of over te dragen en aan te zetten tot geweld, en daarbij een steeds jonger publiek aanspreken en bereiken.
44. De bestrijding van onlineterrorisme, gewelddadig extremisme en radicalisering vereist een gecoördineerde en veelzijdige aanpak, waarbij overheden, aanbieders van onlinediensten, het maatschappelijk middenveld en rechtshandavings- en terrorismebestrijdingsautoriteiten nauw samenwerken. De actieve betrokkenheid van de lidstaten is van cruciaal belang om die werkzaamheden te versterken.
45. De samenwerking met aanbieders van onlinediensten moet worden geïntensiveerd om de proliferatie van terroristische en gewelddadige extremistische inhoud aan te pakken en hen aan te moedigen de verspreiding en algoritmische versterking van schadelijke maar legale inhoud die de voedingsbodem vormt voor sociale polarisatie of misinformatie die tot terrorisme en gewelddadig extremisme kan leiden te beperken. De werkzaamheden in het kader van het EU-Internetforum zijn waardevol en moeten ervoor zorgen dat onlineplatforms betrokken blijven bij het voorkomen en tegengaan van de verspreiding van dergelijke inhoud.
46. Met de vaststelling van de verordening inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud (TCO-verordening) en de digitaledienstenverordening (DSA) is aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van de aansprakelijkheid van digitaledienstverleners voor illegale inhoud op hun platforms. Die verordeningen moeten onverwijld volledig worden uitgevoerd en strikt worden gehandhaafd. Ook het probleem van niet-coöperatieve digitaledienstverleners moet dringend worden aangepakt.
47. Het platform van Europol ter bestrijding van illegale online-inhoud (PERCI), dat de uitvaardiging en doorgifte van verwijderingsbevelen en doorverwijzingen ondersteunt, is een belangrijke stap in de richting van een efficiënte uitvoering van die verordeningen. Europol heeft ook een grote bijdrage geleverd, met name door de werkzaamheden van zijn eenheid voor de melding van internetuitingen (IRU) en de organisatie van meldingsactiedagen om terroristische online-inhoud aan te pakken. Europol moet die inspanningen voortzetten.

48. Het is belangrijk om de lidstaten actief te betrekken bij het vormgeven van de activiteiten van het onlangs opgerichte EU-kenniscentrum voor de preventie van radicalisering. Op die manier wordt er mee voor gezorgd dat zijn werkprogramma is afgestemd op de behoeften van de lidstaten, beleidsmakers en mensen uit de praktijk, en dat de resultaten ervan breed toegankelijk en doeltreffend zijn voor zowel beleidsmakers als mensen uit de praktijk.

In dit verband verzoekt de RAAD de LIDSTATEN:

49. de inspanningen voort te zetten omtrent een groter gedeeld begrip van terroristische propaganda-activiteiten en van de gevolgen daarvan voor radicalisering en sociale polarisatie die tot terrorisme en gewelddadig extremisme leiden, met bijzondere aandacht voor de impact van dat soort propaganda op minderjarigen en de rol van de geestelijke gezondheid in het radicaliseringsproces. De steun van de Commissie en de bevoegde agentschappen en de samenwerking met aanbieders van onlinediensten, het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden, naargelang het geval, zijn in het kader van deze werkzaamheden belangrijk.

en verzoekt hij de COMMISSIE:

50. het delen van beste praktijken in verband met de toepassing van de TCO-verordening te blijven bevorderen, de leemtes in het regelgevingskader te onderzoeken en aan te pakken en in het kader van de evaluatie van de TCO te bekijken hoe de toepassing van de TCO en de DSA het best op elkaar kan worden afgestemd, rekening houdend met de operationele behoeften van de rechtshandhavings- en terrorismebestrijdingsautoriteiten;
51. stappen te ondernemen om de uitdagingen in verband met onlineplatforms die zich niet aan de regels houden aan te pakken door er strikt op toe te zien dat de zeer grote onlineplatforms de DSA naleven en door te blijven samenwerken met platforms en voldoende politiek gewicht toe te kennen aan die samenwerking, onder meer in het kader van het EU-Internetforum.